SINDIKAT KRIMINALISTIČKE POLICIJE
Nehajska 7, 10000 Zagreb
SKP - OIB: 81963583820 http://www.skp.hr

Urudžbeni broj:	Način slanja:	Datum:	Broj tiskanih primjeraka: 7
SKP-I-02-3/2017.	teklićem/poštom	15.02.2017.	

Naslovljeno :
MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA
n/r ministra, gospodina Vlahe Orepića
/Zagreb, Savska cesta 39/

Poziv na broj:	Broj stranica: 8	PRILOZI:
-SKP-I-02-28/2014. od 04.10.2014. g. -SKP-I-02-28/2015. od 15.04.2015. g.		

PREDMET: PREISPITIVANJE ODNOSA DORH - MUP, traži se.-

Poštovani gospodine ministre,

podsjećamo da su Vam predstavnici Sindikata kriminalističke policije, na sastanku koji je održan 23.12.2016. u sjedištu MUP-a s predstavnicima policijskih sindikata, kao jedan od problema koji trenutno najviše opterećuje kriminalističku policiju apostrofirali zabrinjavajuće loš odnos između DORH-a i MUP-a, čiji se negativni trend, na žalost, i dalje nastavlja. O navedenom problemu ukazali smo i bivšem ministru unutarnjih poslova te drugim odgovornim osobama u MUP-u, naši dopisi broj i datum gornji, međutim, u svakodnevnom radu svjedoci smo da do sada nije došlo do nekih pozitivnih pomaka po ovom pitanju.

Svjesni smo činjenice da do takve niske razine odnosa nije došlo preko noći, već je rezultat **višegodišnjeg**, obostranog negiranja postojanja navedenog problema, te time i izbjegavanja njegovog rješavanja, što, na žalost, uz lošu komunikaciju sa strane DORH-a, proizlazi i iz nesigurnosti, straha i pasivnog stava policijskog rukovodstva, pa čak i nekompetentnosti u nekim slučajevima.

Obzirom na značaj apostrofiranog problema za rad kriminalističke policije, kao i činjenicu da je u tijeku izrada konačnog teksta prijedloga novog Protokola o zajedničkom radu policije i državnog odvjetništva tijekom prethodnog i kaznenog postupka, imamo obvezu da Vam u ime svih policijskih službenika koji nam na ovaj problem gotovo svakodnevno i dalje ukazuju, još jednom podastremo glavne probleme na relaciji DORH-MUP, od kojih se dio može riješiti kroz spomenuti Protokol te time unaprijediti međusobni rad Državnog odvjetništva i policije:

- **KOMUNIKACIJA SA DRŽAVNIM ODVJETNIŠTVOM**

Policijski službenici se nerijetko susreću sa podcjenjivačkim stavom Državnog odvjetništva prema policiji, nekorektnim i neprofesionalnim nastupom, a nerijetko i

omalovažavanjem (skrećemo pozornost na odredbu čl. 117. Zakona o državnom odvjetništvu kojom je određeno da se državni odvjetnik ili zamjenik državnog odvjetnika mora ponašati tako da ne umanji svoj ugled ili ugled državnog odvjetništva te ne dovode u pitanje svoju savjesnost).

U svakodnevnom radu primjećuje se da Državno odvjetništvo nije zainteresirano za provođenje izvida kaznenih djela ili za preuzimanje nadzora nad provođenjem izvida jer ih to u određenoj mjeri opterećuje i usporava njihov rad na postojećim predmetima. Tako, primjerice, kada tijekom provođenja izvida kaznenih djela policija zatraži mišljenje državnog odvjetnika i konzultaciju u vezi spornog činjeničnog ili pravnog pitanja, već godinama dobivamo uglavnom isti, već pomalo iritantni, odgovor: "Procijenite sami!", iako je prema odredbama čl. 7. i čl. 18. važećeg Protokola to obveza državnog odvjetnika. Kod izvida teških i složenih kaznenih djela državni odvjetnik nerijetko izbjegava sudjelovati u zajedničkim istražnim timovima, a sve s ciljem izbjegavanja odgovornosti i mogućih političkih ili drugih posljedica.

I dalje se bilježe slučajevi nestručnog uplitanja pojedinih zamjenika državnog odvjetnika u određivanje prioriteta korištenja policijskih resursa čime se stvara veliki trošak MUP-u, zatim miješanje u samu metodologiju policijskog postupanja itd. Loš partnerski odnos i komunikacija posebice je izražena u korupcijskim predmetima gdje se policija nerijetko doživljava kao podčinjena-servisna služba.

Uočena je i loša komunikacija unutar samog Državnog odvjetništva, tako da često svjedočimo kako se u vezi nadležnosti niža razina Državnog odvjetništva ustručava kontaktirati višu razinu, već se to prepušta policiji.

Svjedočimo kako se često kroz medijsku prezentaciju pojedinih uspješno okončanih kriminalističkih istraživanja neopravdano naglašava uloga Državnog odvjetništva, a umanjuje uloga koju je policija iznijela u tim kriminalističkim istraživanjima pa se, nerijetko, u medijima netočno govori o "državno-odvjetničkim istragama".

➢ DOKAZNE RADNJE

Jedan od problema tijekom provođenja izvida kaznenih djela je i predugi protek vremena od trenutka predaje zahtjeva državnom odvjetniku do trenutka ishođenja naloga za provođenje pojedinih dokaznih radnji. Smatramo nedopustivim, primjerice, da policijski službenici ishođenje naloga za pretragu stana i drugih prostorija čekaju po cijeli dan, odnosno da se nalog za pretragu ishodi od suca istrage u kasnim popodnevnim ili večernjim satima, iako je državnom odvjetniku zahtjev predan u službi dežurstva još u jutarnjim satima. Predug protek vremena

učestao je i kod ishođenja drugih naloga za provođenje dokaznih radnji. Zbog toga je, primjerice, kod dokazne radnje prepoznavanja osoba, jedan od čestih problema ne samo kako osigurati prisutnost sličnih osoba koje će stajati u liniji za prepoznavanje sa osumnjičenikom, već, nerijetko, i prisutnost svjedoka kaznenog djela. Stoga, SKP smatra da je u novom Protokolu potrebno unijeti odredbu kojom bi bilo propisano da državni odvjetnik bez odlaganja izdaje naloge za provođenje dokaznih radnji ili, eventualno, propisati kratki vremenski rok, predlažemo najduže do 2 sata, u kojem bi isti bio obvezan izdati nalog policijskom istražitelju za provođenje dokazne radnje. Moguće rješenje ovog problema nazire se u članku 20. prijedloga novog Protokola, u kojem se propisuje da državnik odvjetnik može istražitelju izdati nalog usmenim putem koji će u roku od 24 sata potvrditi u pismenom obliku, iako treba sačekati i vidjeti što će praksa pokazati, odnosno kako će pojedini zamjenici državnog odvjetnika tumačiti da li u konkretnom slučaju postoji opasnost od odgode. S obzirom na neospornu činjenicu da policija ima glavnu inicijativu u prikupljanju dokaza i provođenju dokaznih radnji, realno je očekivati da će se procjene policije da li u konkretnom slučaju ima potrebe poduzeti određenu dokaznu radnju nerijetko razlikovati od ocjene zamjenika državnog odvjetnika, zbog čega u konačnici neće biti odobrena dokazna radnja, a ta razmimoilaženja mišljenja u svakodnevnoj praksi i dalje će uzrokovati brojne nesuglasice i međusobne sukobe.

Slične poteškoće koje se ogledaju u predugom vremenskom periodu do ishođenja naloga za provođenje pojedinih dokaznih radnji (npr. naloga za prepoznavanja predmeta), ili, primjerice, pribavljanja odobrenja za prikupljanje obavijesti od osoba koje se nalaze u pritvoru, istražnom zatvoru ili u drugoj ustanovi za osobe lišene slobode (čl. 208. st. 2. i 3. ZKP-a), često se događaju u praksi i kada policijski službenici takve zahtjeve traže od zamjenika državnog odvjetnika koji je zadužen određenim spisom na Državnom odvjetništvu. U tom smislu uočen je i problem predugog proteka vremena do ishođenja naloga za vještačenje, primjerice droge. S tim u vezi, predlažemo da se odredi kraći vremenski rok u kojem bi se policijskim službenicima moralo odgovoriti na navedene i slične zahtjeve jer novi Protokol u tom pogledu ništa ne propisuje.

Smatramo da je ovdje nužno spomenuti i različito postupanje državnih odvjetništva po Općoj uputi o postupanju državnog odvjetnika kad policija izvješćuje kako osumnjičenik priznaje izvršenje jednog ili više kaznenih djela, broj: O-4/12. od 16. svibnja 2012. godine. Naime, unatoč navedenoj uputi koju je donio Kolegij državnog odvjetništva Republike Hrvatske kako bi državna odvjetništva postupala na jednaki način, određeni zamjenici državnog odvjetnika u Zagrebu nikako ne pristaju izdati naloge za prvo ispitivanje osumnjičenika koji nije uhićen, a tijekom obavijesnog razgovora priznaje jedno ili više kaznenih djela za koja je zapriječena kazna zatvora

do pet godina, pritom navodeći da se ne radi o hitnoj dokaznoj radnji. Iako je obostrani interes policije i Državnog odvjetništva da se tijekom izvida kaznenog djela prikupe dokazi na osnovu kojih će se u kaznenom postupku moći utvrditi odgovornost počinitelja kaznenog djela i izreći mu odgovarajuća kazna, ovakvi negativni primjeri dovode do toga da policijski službenici u određenim slučajevima podnose kaznene prijave samo na osnovu neformalnog priznanja osumnjičenika, a koje kasnije uglavnom budu odbačene od strane Državnog odvjetništva, uz obrazloženje da nema osnovane sumnje da je osumnjičenik počinio prijavljeno kazneno djelo. Očekuje se da bi ovaj problem trebao biti ubrzo riješen jer je Vlada RH u saborsku proceduru uputila prijedlog Zakona o izmjenama o dopunama Zakona o kaznenom postupku, a po kojem će, ukoliko predložene izmjene čl. 208. ZKP-a budu usvojene, od 1. srpnja 2017. godine ispitivanja osumnjičenika provoditi policija te će se sva ispitivanja osumnjičenika snimati audio-video uređajem, dok će se snimka ispitivanja moći upotrijebiti kao dokaz u kaznenom postupku.

Nadalje, stajalište SKP-a je da bi trebalo prestati sa dosadašnjom praksom prema kojoj Državno odvjetništvo u nalozima za obavljanje pojedinih dokaznih radnji navodi točno određenog policijskog istražitelja imenom i prezimenom. Naime, ne nalazimo nikakve zakonske zapreke da se i u tim nalozima ne navodi općenito da se povjeravaju policijskim istražiteljima određene ustrojstvene jedinice MUP-a, kao što to općenito navodi sudac istrage u nalozima za pretragu stana i drugih prostorija, ili, primjerice, u nalozima za prvo ispitivanje okrivljenika koje sudac istrage povjerava policijskim istražiteljima kada postupa u predmetima po prijedlogu oštećenika kao tužitelja. Time bi se u budućnosti značajno smanjio broj neobavljenih dokaznih radnji koje su se do sada događale iz raznoraznih objektivnih razloga, primjerice, zauzetosti policijskog istražitelja kojem je nalog povjeren drugim kriminalističkim istraživanjem, zatim zbog njegovog odsustva s rada (bolovanje, godišnji odmor) i slično, dok bi se rukovoditelju kriminalističke policije omogućilo da u slučaju spriječenosti jednog istražitelja nalog odmah ustupi u rad drugom policijskom istražitelju ustrojstvene jedinice kojom rukovodi.

Također, SKP je stajališta da bi u novom Protokolu trebalo jasnije definirati rokove, s ciljem da se izbjegnu situacije iz prakse da Državno odvjetništvo zahtjeva da se određene dokazne ili druge radnje provedu u jako kratkom roku, primjerice u roku od 15 dana, 7 dana ili čak 3 dana, a da se istovremeno ne radi o izuzetnim slučajevima niti o složenim i značajnim predmetima, niti je to prethodno bilo međusobno dogovoreno kako je predviđeno u članku 26. važećeg Protokola.

➢ POSEBNE DOKAZNE RADNJE

Isto tako, uočeno je neujednačeno postupanje Državnog odvjetništva glede zaprimljenih prijedloga za provođenjem posebnih dokaznih radnji s kojima Državno odvjetništvo nije suglasno, stoga SKP smatra da je u novom Protokolu potrebno unijeti odredbu kojom bi bili propisani rokovi unutar kojih je državni odvjetnik dužan dostaviti policiji pisani obrazloženi odgovor ukoliko nije suglasan sa prijedlogom za provođenje posebnih dokaznih radnji.

Također smo mišljenja kako je od izuzetne važnosti da se u novom Protokolu predvide odredbe kojima će se na određeni način regulirati suradnja između Državnog odvjetništva i policije u predmetima-kriminalističkim istraživanjima sa izrazitim međunarodnim karakterom u sklopu kojih se provode posebne dokazne radnje. Naime, iz dosadašnjih konkretnih praktičnih iskustava uočen je problem da poradi različite zakonske regulative u pojedinim državama, policija nije u mogućnosti da se isključivo temeljem policijskog pisanog prijedloga u određenoj državi pruži asistencija ili otvori paralelno kriminalističko istraživanja (provođenje posebnih dokaznih radnji) jer zakonska regulativa te države traži da država tražiteljica (u našem primjeru Republika Hrvatska) za pružanje asistencije ili otvaranje kriminalističkog istraživanja na teritoriju te države, kroz mehanizam međunarodne pravne pomoći, dostavi državno odvjetničku zamolnicu nadležnom državnom odvjetništvu države primateljice. Tako je u više slučajeva kriminalističkih istraživanja Državno odvjetništvo ili bez argumenata usmeno odbilo ili se oglušilo na policijske prijedloge koji su pratili interese kriminalističkih istraživanja, a što je u konačnici nanijelo veliku štetu kriminalističkim istraživanjima. Stoga smatramo da je u novom Protokolu potrebno uvesti odredbu kojom bi se obvezalo Državno odvjetništvo da u određenom roku dostavi pisani odgovor na takve prijedloge policije. Osim toga, u navedenom dijelu Protokola trebalo bi predvidjeti mogućnost da nadležno Državno odvjetništvo, po pisanom policijskom prijedlogu proizašlom iz saznanja prikupljenih provođenjem kriminalističkog istraživanja, razmotri svrsishodnost i mogućnost iniciranja formiranja zajedničkog istražnog tima (JIT-a) između više zainteresiranih država u konkretnim slučajevima međunarodnih kriminalističkih istraživanja te u određenom roku dostavi pisani odgovor policiji. Stvara se dojam kako državno odvjetništvo u predmetima s međunarodnim karakterom iz nama nejasnih razloga izbjegava sudjelovati u zajedničkim istražnim timovima (JIT).

Također je uočeno da se u kriminalističkim istraživanjima s međunarodnim karakterom pojavljuju veliki problemi u slučajevima kada se procesuira veći broj pripadnika zločinačkog udruženja, ukoliko se kriminalističkim istraživanjem moraju obuhvatiti strani državljani koji su pripadnici zločinačkog udruženja, posebice ukoliko

se ne nalaze na području Republike Hrvatske, a u inozemstvu su prikupljena saznanja s dokaznom snagom potrebita za procesuiranje u RH. Sve to nanosi veliku štetu kako kriminalističkim istraživanjima, tako i međunarodnom ugledu Republike Hrvatske u državno-odvjetničkim i policijskim krugovima.

Nadalje, policijski službenici se kod provođenja posebnih dokaznih radnji susreću i sa samovoljom pojedinih državnih odvjetnika, koje postupanje je u najmanju ruku neprofesionalno i nekorektno jer se posebne dokazne radnje obustavljaju bez prethodne konzultacije s policijskim službenicima koji sudjeluju u provođenju PDR-a, što u pravilu, obzirom na često totalno pogrešan "timing" i samu metodologiju policijskog postupanja, nanosi veliku štetu kriminalističkim istraživanjima, naročito onima s međunarodnim karakterom u kojima sudjeluje više inozemnih policija i državnih odvjetnika.

Dojma smo kako je prevladavajući tzv. "obranaški" stav Državnog odvjetništva glede započinjanja kriminalističkih istraživanja (PDR) i preuzimanja predmeta iz domene organiziranog kriminaliteta (policijski prijedlozi za provođenje posebnih dokaznih radnji), posebice u slučajevima kada se radi o postojanju osnova sumnje da se radi o zločinačkim udruženjima, nerijetko pod izlikom kako će nadležni sud odbiti takav zahtjev. Na takav način stvara se dojam određene zavisnosti državno-odvjetničkog rada o "atraktivnosti" predmeta, pošto istovremeno u korupcijskim i gospodarskim predmetima ne nailazimo tako često na takav stav. Nameće nam se zaključak da je razlog ignoriranja predmeta s obilježjima organiziranog kriminaliteta to što su takvi predmeti politički i medijski manje atraktivni od onih korupcije i gospodarskog kriminaliteta. U tom smislu nerijetko predmeti iz nedvojbene nadležnosti USKOK-a završavaju kod županijskog državnog odvjetništva pa čak i općinskog državnog odvjetništva, a u konačnici takvo "loptanje" predmetima uvelike šteti samom kriminalističkom istraživanju. Istovremeno s "obranaškim" stavom u odnosu na složene, dugotrajne i neizvjesne predmete, ponekad se susrećemo sa neargumentiranim prihvaćanjem predmeta u kojima je izvjesno podnošenje kaznene prijave, kao što je to primjerice u slučaju velikih zapljena droge na graničnim prijelazima i uhićenje kurira ("nabijanje statistike").

➢ KAZNENE PRIJAVE

Svjedoci smo odugovlačenja i odbijanja zaprimanja kaznenih prijava od strane Državnog odvjetništva bez profesionalno opravdanih argumenata u tzv. "frustrirajućim predmetima", poradi čega vrlo važni predmeti ostaju u policijskim ladicama, ali ne krivnjom policije.

Što se tiče uhićenja i dovođenja osumnjičenika pritvorskom nadzorniku, u potpunosti podržavamo prijedlog odredbe članka 35. novog Protokola kojom je propisano da će policija uhićene osobe u najkraćem vremenu pustiti na slobodu ili dovesti pritvorskom nadzorniku. Naime, u članku 30. važećeg Protokola propisano je da policija mora postupati po uputama državnog odvjetnika u svezi vremena privođenja uhićene osobe pritvorskom nadzorniku, što često stvara velike poteškoće u radu jer se uhićene osobe po uputi državnih odvjetnika nepotrebno zadržavaju u prostorijama policije iako je kriminalističko istraživanje završeno, a sve s ciljem da se sukladno propisanim zakonskim rokovima ispitivanje od strane državnog odvjetnika provede naredni dan.

* * *

Zaključujemo konstatacijom kako se u vezi kaznenih djela iz domene organiziranog kriminaliteta, koja velikom većinom spadaju u tzv. "tamnu brojku", baš zbog njihove nevidljivosti Državno odvjetništvo vodi linijom manjeg otpora. Na žalost, naše konstatacije mogu potvrditi i aktualni rezultati i statistički podaci koji se odnose na procesuiranje kaznenih djela iz domene organiziranog kriminaliteta, posebice ako se radi o kaznenim djelima koja su počinjena u sastavu zločinačkog udruženja (KD iz čl. 328. i 329. KZ-a). Tako se može provjeriti kako je unatrag nekoliko godina zabilježen drastičan pad procesuiranja takvih kaznenih djela koji u nekim pojavnim oblicima doseže i 80 %. Naglašavamo kako bi upravo prodor u "tamnu brojku" trebao **na najbolji način** pokazati učinkovitost suradnje Državnog odvjetništva i policije u borbi protiv najsloženijih oblika organiziranog kriminaliteta. Stoga je naša zabrinutost time i veća obzirom da svjedočimo netočnim izjavama u medijima o zadovoljavajućem stanju sigurnosti i uspješnoj borbi protiv organiziranog kriminaliteta, kojima se na svojevrstan način, usudili bismo se reći, obmanjuje javnost poradi nekih drugih interesa.

Prilikom ocjenjivanja suradnje Državnog odvjetništva i policije svakako moramo imati na umu da su poslovi policije i Državnog odvjetništva usmjereni ka istom cilju (borba protiv zločina), ali da se radi o u mnogočemu različitom pristupu i poslu. Stoga se i Državno odvjetništvo i policija za uspješnu borbu protiv kriminaliteta moraju vratiti u zakonom zadane okvire koje najjasnije ocrtavaju relacije:

POLICIJA – KAZNENA PRIJAVA

DRŽAVNO ODVJETNIŠTVO – OPTUŽNICA

SUD – PRESUDA.

I na kraju, loša komunikacija s Državnim odvjetništvom ogleda se i u činjenici kako još od 2014. godine, kada smo našim prvim dopisom (koji je također bio naslovljen i na DORH) počeli ukazivati na uočene probleme, na žalost nismo do sada prepoznali nikakvu inicijativu Državnog odvjetništva usmjerenu ka rješavanju ovog problema, osim stalnog ignoriranja postojanja istog.

Stoga se nadamo se da ćete potaknuti brojnim problemima pobrojanim u našem dopisu, bez odgode s Vašim najbližim suradnicima početi rješavati ovaj problem kako kroz korekcije važećeg Protokola tako i učestalim koordinacijama na najvišoj policijskoj i državnoodvjetničkoj razini, u duhu izgradnje partnerskih, a ne servilnih odnosa.

S izrazima poštovanja,

za Sindikat kriminalističke policije
Tomislav Štambuk
Predsjednik

O TOME OBAVIJEST:
MUP REPUBLIKE HRVATSKE (SVIM UJ kriminalističke policije) ✓ Članstvu SKP-a ✓ Kabinetu ministra ✓ Uprava kriminalističke policije – SVIM UJ ✓ PNUSKOK – SVIM UJ ✓ Policijskim upravama – Sektor /Služba kriminalističke policije – SVIMA ✓ Policijskim postajama – SVIMA
-MUP RH, Uprava za pravne poslove i ljudske potencijale, n/p državnog tajnika , g. Stjepana Lončarice;
-MUP RH, Ravnateljstvo policije, n/p glavnog ravnatelja policije, g. Marka Srdarevića;
-MUP RH, Uprava kriminalističke policije, n/p g. Ante Orlovića, ovlaštenog za obavljanje poslova načelnika uprave;
-MUP RH, Uprava kriminalističke policije, PNUSKOK, n/p gđe. Svjetlane Harambašić, ovlaštene za obavljanje poslova načelnika ureda;
-DORH, Zagreb, Gajeva 30/a, n/r Glavnog državnog odvjetnika, g. Dinka Cvitana.-